

Het alcoholslot vermindert de kans op recidive met ten minste 75% **Nieuwe wet rond verplicht alcoholslot is gisteren gestemd en wordt op 1 juli van kracht.**

De Kamer heeft gisteren een wetsvoorstel goedgekeurd dat de verkeersveiligheid zal verbeteren. Belangrijkste punt uit die wet is de verplichting van het alcoholslot voor bepaalde bestuurders die onder invloed van alcohol hebben gereden. Uit een rapport van Vias institute blijkt dat het percentage recidivisten bij mensen die een alcoholslot opgelegd krijgen, ten minste 75% lager ligt dan bij een groep die een traditionele straf krijgt. Deze wet is dus een flinke stap vooruit in de strijd tegen alcohol achter het stuur.

Vanaf 1 juli zullen veroordeelde recidivisten die betraapt zijn bij een controle met 1,2 ‰ en bestuurders met een alcoholgehalte van ten minste 1,8 ‰ verplicht een alcoholslot moeten laten installeren in hun wagen. Dit is één van de aanbevelingen van de Staten –Generaal Verkeersveiligheid van december 2015 die nu uitgevoerd wordt.

1,8 ‰ ? 1 bestuurder op 5 !

Volgens een nieuwe statistische analyse van Vias institute is het gemiddelde alcoholgehalte van bestuurders die onder invloed betrokken zijn in een letselongeval 1,7 ‰. 4 op 10 bestuurders (42%) hebben een alcoholgehalte van 1,8 ‰ of meer! Als we enkel naar de leeftijdsgroep tussen 40 en 54 jaar kijken, dan gaat het over 51%, dus meer dan de helft van de bestuurders.

Een alcoholgehalte van 1,8 ‰ komt overeen met 8 à 11 glazen alcohol op een korte periode van 2 uur. Dit leidt tot een zware staat van dronkenschap en een gedrag dat totaal ongepast is om met de wagen te rijden. Zelfs met een alcoholgehalte van 1 ‰ is de meerderheid van de mensen dronken. Mensen met een alcoholgehalte boven de 1,5 ‰ hebben ongeveer 200 keer meer kans om te sterven in een ongeval dan zij die nuchter zijn.

Deze kleine groep van bestuurders brengt de verkeersveiligheid sterk in gevaar. Voor deze personen hebben de sensibiliseringscampagnes hun limieten bereikt. Net daarom heeft de federale minister van mobiliteit het alcoholslot verplicht in bepaalde gevallen.

Enkele vragen en antwoorden over het alcoholslot

Het alcoholslot, wat is dat ?

Om het voertuig te kunnen starten, moet de bestuurder eerst blazen in het alcoholslot. Dat is verbonden met de starter van het voertuig.

Het alcoholslot verhindert dat het voertuig kan starten als het alcoholgehalte boven de 0,2 ‰ is. Het toestel registreert alle gegevens: het alcoholgehalte in de adem, het aantal pogingen dat ondernomen is om te blazen en de momenten waarop de bestuurder heeft geblazen. Om te vermijden dat er er mee kan gefraudeerd worden, is het toestel zo geprogrammeerd dat de bestuurder op verschillende momenten tijdens zijn rit opnieuw moet blazen. Dat is zo vlak na zijn vertrek en dan ad random op verschillende momenten tijdens zijn traject. Hij heeft telkens 15 minuten om zijn voertuig op een veilige plaats te parkeren en de test opnieuw uit te voeren.

Wat zegt de nieuwe wet?

In het geval van recidive vanaf 1,2 ‰ en ook bij een alcoholgehalte vanaf 1,8 ‰ is een alcoholslot in principe altijd verplicht. In het geval van recidive is er bovendien naast een alcoholslot, steeds eerst een verval van recht tot sturen van 3 maand dat gekoppeld is aan herstelonderzoeken (medisch, psychologisch, theoretisch en praktisch).

Bij een eerste betrapping bij een hoge alcoholconcentratie vanaf 1,8 ‰ kan de rechter beslissen om van de verplichting van het alcoholslot af te zien. Hij moet dit wel expliciet motiveren. In dat geval, zal de rechter de bestaande regels voor straffen toepassen. De boetes bedragen dan tussen 1600 tot 16.000 euro en er is al dan niet een verval van het recht tot sturen. In het geval van onvrijwillige doodslag is er een verplicht verval van recht tot sturen, gekoppeld aan herstelonderzoeken.

Wat gaat er veranderen ten opzichte van vroeger ?

Vroeger hadden de rechters de mogelijkheid, maar niet de verplichting, om een verplicht alcoholslot op te leggen voor een duur van 1 tot 5 jaar of zelfs definitief. Dit kon opgelegd worden aan overtreders vanaf een alcoholgehalte van 0,8 ‰ of aan bestuurders in staat van dronkenschap of aan recidivisten.

De maximale duur waarvoor een alcoholslot opgelegd kon worden, is nu teruggebracht tot 3 jaar of definitief. De ervaring van Vias leert dat de duur van 3 jaar voldoende is om een gedragswijziging tot stand te brengen.

Hoeveel kost het ?

De totale kost (het omkaderingsprogramma, de installatie en het gebruik van het alcoholslot) situeert zich rond de 3700 € voor het eerste jaar. Daarna verminderen de kosten. De rechter kan beslissen om de kosten integraal of gedeeltelijk af te trekken van de boete. Ter herinnering : de boetes in het geval van veroordeling voor rijden onder invloed van alcohol schommelen tussen 1600 € tot 16.000 € . In het geval van recidive kunnen ze zelfs oplopen tot 40 000 €.

Waaruit bestaat het omkaderingsprogramma ?

Met het omkaderingsprogramma leert de kandidaat om zijn gedrag aan te passen. De focus ligt op het goed kunnen scheiden van alcoholgebruik en met de wagen rijden.

De organisatie geeft aan de veroordeelde uitleg over het verloop van het programma, de kosten en de sancties bij het niet-respecteren van de voorwaarden.

De omkadering bestaat uit twee luiken. Langs de ene kant geven de vormingsmedewerkers instructies over het gebruik van het alcoholslot. Langs de andere kant, sensibiliseren ze over de gevaren en gevolgen van rijden onder invloed van alcohol. Zo proberen ze te zorgen voor een permanente gedragswijziging bij de veroordeelde bestuurder.

Wie is er betrokken ?

In het algemeen blaast 1 bestuurder op 5 (21%) die boven de wettelijke limiet zit bij een controle boven de 1,8 ‰. Elk jaar lopen ongeveer 50 000 bestuurders tegen de lamp voor alcohol achter het stuur. We kunnen dus veronderstellen dat onder hen ongeveer 10.000 bestuurders een alcoholgehalte van meer dan 1,8 ‰ hebben. We weten niet hoeveel van hen recidivist zijn.

Waarom heeft het alcoholslot tot nu toe zo weinig succes gekend ?

Sinds de start van het alcoholslotprogramma, zijn er nog maar 67 veroordeelde bestuurders die het begeleidingsprogramma bij Vias institute gevolgd hebben.

Vele rechters staan weigerachtig ten opzichte van dit instrument. Daar zijn verschillende redenen voor. De overtreders zijn niet altijd bereid om zo'n alcoholslot te laten installeren. Ofwel omdat ze het te duur vinden, of het omkaderingsprogramma te zwaar inschatten. Maar ook omdat ze soms met bedrijfswagens rijden en hun werkgever niet willen informeren of omdat ze voor hun werk met meerdere voertuigen rijden (vb buschauffeurs of vrachtwagenbestuurders). De prijs van de toestellen zal door de fabricatie op grotere schaal zeker dalen de komende jaren. Dat zal ook een gunstig effect hebben op deze maatregel.

Is het werkelijk effectief?

Volgens een nieuw rapport van Vias institute zorgt het alcoholslot ervoor dat de kans op recidive met 75% daalt. De studie toont aan dat het omkaderingsprogramma onontbeerlijk is. Zonder dit programma hebben de bestuurders sneller kans om terug in hun oude gewoontes te vervallen.

Conclusie

De laatste jaren hebben de vele sensibiliseringscampagnes en de toename van het aantal controles ervoor gezorgd dat de overgrote meerderheid van de bevolking niet rijdt als ze gedronken hebben. Een kleine groep van bestuurders blijft ongevoelig voor deze boodschappen en richt grote schade aan op onze wegen. In België sterven elk jaar minstens 180 personen in het verkeer door alcohol. In totaal zijn er ongeveer 5000 letselongevallen te wijten aan alcohol.

François Bellot, Minister van Mobiliteit: *'Het alcoholslot is een veel doeltreffender middel om recidivisme tegen te gaan dan de klassieke straffen. Het is geen wondermiddel, maar een zeer gericht hulpmiddel voor sommige bestuurders. Het stelt hen in staat om hun werk te behouden en een normaal leven te leiden.'*

Contactpersonen

Stef Willems, woordvoerder Vias institute : 0473/85.59.44.

Jasper Pillen, woordvoerder Minister François Bellot : 0472/78.89.17